

inde i Sagen og at have fuld Myndighed i den, maatte kunne, om ikke paa staaende God opgave, saa dog ialfald have gjort sig selv Rede for, med hvilke Curver, med hvilken Etgning og hvilken Sænkning og med hvilke Omkostninger et saadant Anlæg vilde være forbundet. Dette, at lade to Jernbaner skære hinanden, er noget ganske Andet end at lade en Jernbane løbe over en Chaussee, thi dertil hører kun en Bom, som lukkes, naar Toget kommer, og lukkes op, naar det er kjørt. — Jeg siger altsaa: denne Sag har ikke fundet — og det har heller Ingen paa-staaet — en ordentlig Granskning isørveien, og at berolige sig ved, at en saadan vil blive foretaget senere, efterat Bemyndigelsen er givet; det, siger jeg, er ikke at tage Sagen med den Alvor, som den Slags Sager for-tjener. — Det Samme gjælder ogsaa det Ar-gument, som blev hentet fra, at man igjen-nem denne Lov kunde udøve et Tryk paa det sjæl-landiske Jernbaneselskab. Da Sagen var til 2den Behandling her, var der ingen Minister tilstede, og jeg skal derfor nu tillade mig at gjentage, at jeg har havt Meget med den sjællandiske Jernbane: at gjøre, og jeg har anseet det for en ligefrem Embedspligt med stor Afgtelse og Velvillie at behandle et Selskab, der omfatter en saa stor Deel Medborgere, repræsenterer saa store Capitaler og har under sin Varetagt saa vigtige Statsinteressers; men det er ogsaa den eneste Forbindelse, jeg nogensinde har havt med det sjællandiske Jernbaneselskab. Det forekommer mig imidlertid, at man senere mere er gaaet over til den Anskuelse, at det er et privat Selskab, som vel har Statens Garanti, men en Garanti, der efter den Udvikling, Jernbanen har faaet, Intet har at betyde, og hvor det altsaa kun kommer an paa at presse det meest Mulige ud af Selskabet. Jeg har med stor Bedrøvelse seet paa den Maade, hvorpaa man ved en tidligere Leilighed stillede frem en Mand, som selve Indenrigsministeriet havde tilstrækkelig Leilighed til at kjende baade i technisk og oeconomic Henseende, fordi han havde været Entrepreneur for offentlige Arbejder, hvorved han havde haaret sig saaledes ad, at jeg var kommen i det Tilfælde at maatte eftergive ham ganske overordentlig store

paadragne Muleter, idet jeg paa den anden Side tilbageholdt den lille Rest, han endnu havde tilgode. Jeg siger, det har for mig fra første Dieblit af været aldeles utvivlsomt, at hans hele Project hvilede paa luftige Forudsætninger og aldrig vilde komme til Udfo-relse; og jeg troer egentlig ikke, at Noget har havt Tvivl derom, men man har fremmet det for derved at udøve et Tryk paa det sjæl-landiske Jernbaneselskab. Hvilken Indflydelse det har havt paa den, som ogsaa jeg beklager, noget sene Beslutning, det sjællandiske Jernbaneselskab tog, veed jeg ikke, men jeg veed, at jeg med min gode Villie ikke anden Gang skal være med til at bruge Lovgivningsmagten i saadanne Dømed, der kunne være fortræffe- lige under en privat Negotiation, men som her ikke forekomme mig at være i sin Orden. Skal jeg stemme for en Jernbane, saa kan det derfor alene være med det Huske, at den ogsaa virkelig bliver saaledes udført, og for mig er det ganske klart, at et fornuftigt Jernbanesystem paa Sjælland ganske vist forudsæt- ter, om ikke just iaar eller næste Aar, en Bane fra Roskilde til Kallundborg. Havde jeg været Actionair i det sjællandiske Jernbaneselskab, vilde jeg ikke have været i Tvivl om, at jeg vilde have stemt for allerede nu at vedtage den, og jeg haaber, at man ogsaa skal komme til- bage dertil; men den eneste Maade, hvorpaa denne Bane kan betale sig, er, naar den har Bestyrelsen gratis, idet den staaer under den samme Bestyrelse som de andre Baner, og naar den dertil har samme Sporvidde som disse, saa at man kan bruge Locomotiver, Waggoner osv. fra den vigtigere Bane og lade dem ende deres Levnetsløb paa den mindre vigtige Bane. Jeg mener altsaa, at der kun under Forudsætning af en saadan Combination kan komme Orden og Mening i et saadant Anlæg, og kun under Forudsætning af den billige Priis, hvorfor det kan udføres i Sammenligning med en heelt ny Bane, troer jeg, at det nogenlunde vil kunne forrente sig. — Idet jeg herefter skal oppebie, hvad der maatte blive anført til Forsvar for Banen, skal jeg resumere det Hele derhen, at, da der til et Jernbanesystem, foruden at det i det selv skal være grundigt overveiet, navnlig maa stilles